

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุรธรรม สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี) ในคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๕ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี เป็นจำเลยฐานความผิด มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาทั้งในชั้นพนักงานสอบสวนและในชั้นศาล จำเลยได้ยื่นบัญชีพยานจำเลย ฉบับลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และศาลมีคำสั่งรับไว้

๒. จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ลำดับที่ ๒,๓,๔ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล นางอ่อนศรี แห้วไชสง และนายบุญชู จันทร์ใส และตามบัญชีพยานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ลำดับที่ ๑ - ๖ ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายสุพล บทไชสง นางสมทรง จริงประโคน และนายสมควร สุทธิประภา เอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เอกสารการส่งของกลางตรวจพิสูจน์ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหาเขม่าดินปืน และของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อเข้าสู่สำนวนพิจารณาให้แก่จำเลย เนื่องจากจำเลยไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

๓. ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสาร ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ โจทก์ ขอให้ส่งพยานเอกสารตามที่จำเลยร้องขอดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดีก่อนวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

โจทก์ได้มีหนังสือที่ อส (บร) ๐๐๓๑/๕๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานของโจทก์ต่อไป จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

๔. จำเลยได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๐ ตามข้อกฎหมายลักษณะพยาน คู่ความทั้งสองฝ่ายต่างมีสิทธิที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานร่วมกันได้ ซึ่งศาลทราบที่อยู่แล้ว พยานดังกล่าวจำเลยอ้างเพื่อเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสารหลักฐานดังกล่าว โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการสืบพยานโจทก์ต่อไป นั้น ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดรองรับเพื่อใช้ในการปฏิเสธการนำส่งเอกสารต่อศาล โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำส่งต่อศาล และข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว หากศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาลนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็น เพราะข้ออ้างดังกล่าวเป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลเมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้น หรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องการใช้ในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกฉบับลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้ง

๕. ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการประกอบการสืบพยานของโจทก์มีเหตุผลอันสมควรไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ในรายงานกระบวนการพิจารณา ฉบับลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย

โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ด้วย เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามที่โจทก์กล่าวอ้าง เพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาล และที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ใช้วินิจฉัยทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดี และทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และเป็นกรณียังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า คำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินการกระบวนการพิจารณาคดี ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ที่บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” เป็นบทบัญญัติทั่วไป ซึ่งบัญญัติถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีความทั้งหลาย บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ มิได้มีข้อความที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกันแต่ประการใด และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” เป็นการบัญญัติถึงผลของการที่บทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ว่าให้ผลเป็นอันใช้บังคับมิได้ จึงไม่อาจมีบทบัญญัติใดของกฎหมาย

กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรา ๖ นี้ได้ คำโต้แย้งของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณา

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ